

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ԱՄՍԱԳԻՐ

Յունիսի վերջերը դեռ ամենուն խելքը միտքը Գաղղիոյ ողողմանցը եւ անոնցմէ պատճառած խեղճութիւններուն վրայ էր. բայց ներսէն դրսէն, եւ մինչեւ հեռաւոր երկիրներէ դրամական օգնութիւնները ետեւէ ետեւ եկան, ինչպէս որ նաեւ վերն ըսինք. ու այս բանիս մէջ ալ այնպէս մը երեւցաւ որ Գաղղիան խլրտելուն պէս՝ ամենուն աչքը վրան կը դառնայ, եւ ամէն մարդ ձեռքէն եկածը կրէ՛ւ որպէս զի այս քաղաքակիրք ազգը շատ նեղութիւն չքաշէ:

Քիչ մը ժամանակ ալ հասարակաց խօսակցութեան նիւթ եղաւ Անգղիոյ դեսպան Պ. Քրամփրընին Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց տերութենէն ետ ձամբուիլը. մինչեւ շատ մարդիկ վախցան որ չըլլայ թէ պատերազմին մարդաձախ բոցը որ հագիւ մարած կերենար՝ նորէն բորբոքի. մանաւանդ որ Անգղիան ալ իր գինուորական նաւահանգիստներուն մէջ պատրաստութիւն տեսնելու պէս էր: Սակայն կերենայ թէ հանդարտութեամբ պիտի վերջանայ այն երկու տերութեանց մէջ ծագած կռիւր:

Ուստաց կայսրը Լեհաստանի բնակիչներուն ոչ սակաւ մխիթարութիւն տուաւ՝ հրաման հանե-

լով որ քաղաքական կռիւներու պատճառաւ արտորւած Լեհացիները կարենան համարձակ դառնալ բնակիչ իրենց հայրենիքը:

Խաւիոյ ժողովուրդները մեծ ակնկալութեամբ կըսպասեն որ իրենց երկրին մէջ ազատական կառավարութիւն հաստատուի, եւ յոյսերնին աւելի Գաղղիոյ եւ Անգղիոյ օգնութեանը վրայ է:

Գաղղիոյ կայսրորդուն մկրտութեան հանդէսը Յունիսի 14ին ու 15ին կատարեցաւ մեծաշուք փառաւորութեամբ: Յորեկները խաղեր, տեսարաններ, բեղանօրներ, գինուորական կրթութիւններ, գիշերներն ալ իրարմէ գեղեցիկ լուսաւորութիւններ ու հրախաղութիւններ՝ ոտքի վրայ պահեցին Փարիզու գրեթէ բոլոր բնակիչները երկու օր եւ երկու գիշեր:

Սպանիոյ մէջ քաղունդոյն կառավարութեանը դեմ մեծ դաւաճանութիւն մը պատրաստուած էր, որ յուլիսի մէջ դուրս ելաւ, ու շուտով զսպուեցաւ:

Տաճկաստանի մայրաքաղաքին մէջ պատահած սպանութեանց վրայ քանի մը օր Եւրոպայի օրագիրները սաստիկ շփոթած էին. բայց երբոր Օսմանեան տերութիւնը՝ այն լրերուն չափազանցութիւնը հրապարակեց՝ քիչ մըլ եզունին փոխեցին:

ՓՈԽՈՒՄՆ ՅԱՍՏԵՍՅ

ՄԵՆՈՒՊԱՏԻՒ ՄԱՀՏԵՍԻ ՃԱՆԻԿ ԱՄԻՐԱՅԻ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Ազգային յուրերուն մէջ արեւելքէն մինչեւ արեւմուտք ցաւալի արձագանգ մը տուաւ Մանտեսի ճանիկ Ամիրային վախճանիչն ի Կոստանդնուպօլիս ի 22 ամսոյս: Այն ալեգարդ իշխանաւորը իր անձնական մեծամեծ կատարելութիւններովը պատկառելի եւ սիրելի եղած էր միշտ ազգայնոց եւ օտարաց, եւ բովանդակ ազգիս Հայոց պատիւ ու պարծանք բերող աւագանոյն գլխաւորներէն մէկն էր: Կարգէ դուրս խոհականութեանը հետ վայելուչ համարձակու-

րիւնը, սակաւագիւտ բարակամտութեանը հետ արդարասէր պարգոյրիւնը, իշխանական ծանրութեանը հետ խոնարհամիտ աղքատսիրութիւնը, աստուածասէր ու եռանդուն բարեպաշտութեանը հետ՝ ազգերնուս ուսումնական յառաջդիմութեանը՝ համար ունեցած գործունեայ փափաքը ամենուն յայտնի էին: Ուստի եւ ոչ սակաւ զգալի եղած է անշուշտ մեր ազգին մէջ նոյն մեծանուն ամիրային բողած պարապութիւնը՝ բազմամեայ ու արդիւնաշատ կեանքէ մը ետեւ: Սա-